

— **Samomor v Gorici.** Hugo Gentilli, slušatelj zdravilstva se je v Gorici zastrupil v javnem kopališču. Bil je iz jedne najbogatejših goriških rodbin. Uzrok samomoru ni znan.

— **Samomor na železniški progi.** Na železnici mej Reko in Matuljami našli so te dni grozno razkosano truplo delavca Antona Sušanja iz Labinja. Skušal je že srečo v več k ajih. Zadnji čas je delal v tovarni za torpede. Ker pa za-služek ni bil znaten, je bil v revščini in je vsled tega poiskal smrt pod železniškimi kolesi.

— **Nova predilnica v Ajdovščini** je že popolnoma dozidana. Do majnika bode dodelana tudi v notranjih prostorih. Urejena bode po najnovejših izkušnjah novodobne tehnike. Razsvetljena bode z električno lučjo. Za pogorelo predilnico so zavarovalnice plačale 370.000 gld. odškodnine.

— **Nov denar.** Leta 1895. bodo nakovali za 100 milijonov kron v zlatu za državo, 20 milijonov kron za zaseb-nike. Nadalje se bode za državo nakovalo 16 milijonov kron v srebru, 14.366.200 niklastega drobiža in za 1 milijon bro-nastega drobiža, skupno torej za 150.656.200 kron novega denarja.

— **Ogenj v sobi.** Minolo nedeljo je v Trstu neki Evgen Lordschneider po naključji prevrnil svetilnico. V sobi je hitro jelo goreti. Gasilci so prihiteli in ogenj pogasili. Zgo-relo je tudi nekaj denarja. Vse škode je ogenj napravil kacic 2000 gld.

— **Javno nasilstvo.** Silvi Stern, slikar v Trstu, je skupno stanoval z 17 letno Antonijo Vesel, poleg stanovanja njunih starišev. Ker sta se pa vedno prepirala, so njeni stariši sklenili ju razločiti. Poslednjega ni bilo doma, ko so mu iz sobe pobrali vso opravo. Ko se je vrnil slikar domu, je zahteval nazaj hišno opravo, ker mu jo niso dali je jel razsajati in kamenje metati v kuhinjo. Zaradi tega se je pa minuoli teden moral zagovarjati pred sodiščem zaradi nasilstva in je bil ob-sojen v šesttedensko ječo.

— **Nesreča.** V nekem kamnolomu v tržaški okolici je padel drvar Jakob Žlebec štiri metre visoko in si zlomil roko. Odnesti so ga morali v bolnico.

Anarhisti.

V Příbramu na Češkem zasledili so te dni neko tajno društvo delavcev z anarhističnimi načeli. Pri mnogih delavcih je vsled tega bila hišna preiskava. Dva delavca so zaprli. Poleg tega se je pa še proti šestim drugim začela preiskava.

V Niršavu na Češkem je te dni zopet razletela se dinamitna patrona pred neko hišo, v kateri stanujejo trije rudniški uradniki. Dosti škode ni napravila. Samo nekaj oken se je razletelo. Sodi se, da je ta atentat delo kacega nezadovoljnega rudniškega delavca.

„Živela anarhija“! to je klic, ki dela skrb držav-nikom v raznih evropskih državah. Dosedaj so se zastonj prizadevali, da bi zatrli ta klic. Z anarhizmom na zapadu je ravno tako kakor s sorodnim nihilizmom v Rusiji. Mnogo jih obsodijo v ječe ali pa na smrt ali vedno se najdejo novi privrženci pogubnega nauka, ki hoče uničiti vsako oblast, cerkveno in državno.

Minoli petek je bil na Dunaji močno obiskan kon-trolni shod. Več sto rezervnikov se je zbralo. Ker je dolgo trpelo so nekateri rezervisti nevoljni postali in jeli razsajati. Policija je jela delati red. Nastal je pobjoj mej policijo in rezervisti. Mej tem pretepom slišali so se klici:

„Živela anarhija“! Pokazalo se je torej, da je anarhističen duh se že zanesel mej rezerviste in to je vsekako po-misleka vredno. Podobne prikazni so se že pojavljale večkrat tudi v drugih državah. V Belgiji na pr. je že tako daleč, da se ob poslednjih velicah delavskih nemirih niso upali sklicati rezervisti, da ne bi z razgrajajočimi delavci potegnili.

Pred dunajskim porotnim sodiščem se je imel te dni zagovarjati 23letni Ipolit Havel, jeden vodij dunaj-skih anarhistov. Zatožen je bil, ker je v dveh govorih hujskal proti državnim oblastvom in priporočal vstajo. Havel je sin nekega trgovskega sluge, ki je imel jako velike otrok. Dal je svojega sina izučiti za natakara. In je nekaj časa služil v restavraciji na kolodvoru južne že-leznice na Dunaji. Rad se je bahal proti svojim tova-rišem, da je plemenitega rodu in njegov oče je grajščak, vozil s svojo ljubico v fijakarji, hodil po ponočnih ka-varnah in sploh denar jako lahkomišljeno zapravljaj. Na Dunaji je nekega natakara osleparil za 120 gld. in po-begnil v Berlin. Tukaj je pa ubil okno neke menjalnice, in pobral skledico, v kateri je bilo za 10.000 mark v zlatu. Prijeli so ga in prišel je dve leti v ječo v Plö-ttensee.

V ječi se je seznanil z nekaterimi anarhisti. Po prestani kazni povrnil se je na Dunaj in tukaj je postal kmalu duševni vodja dunajskih anarhistov.

Pred sodiščem je Havel izpovedal, da se je anar-hizma nalezal iz revolucionarnih spisov. Trdil je, da je že poprej gojil tako idejo, nego so ga v Nemčiji zaprli. Celo tatvino v Berlinu je opravičeval s političnimi na-meni, češ, da je denar hotel le porabiti v razširjenju anarhističnih nauk. Pred sodniki je Havel narisal ob-širno sliko bodoče anarhistične države. Naglašal je, da je priporočal le preosnovo človeške družbe na zakoniti podlagi. Priče so pa dokazale, da je priporočal preobrat s silo in porotniki so ga zaradi tega spoznali krivega hudodelstva motenja javnega miru in reda in sodišče ga je obsodilo v osemnajstmesečno ječo.

Bolezen ruskega carja sedaj vzbuja pozornost vse Evrope. Mnogo so se nihilisti trudili, da ga spravijo s sveta, ali sedaj se pa kaže, da mu bode bolezen končala življenje. Vsa bolezen je pa nekako tajnostna in govori se že, da stvar ni povsem naravna. Profesor Saharjin, kateri je takoj sprvega se izrekel, da ni upanja, da bi car ozdravil, je baje zasledil, da je car zastrupljen. Ni-hilisti so mu dali nekega počasi ali gotovo vplivajočega strupa. Kako so to izvršili, o tem so različne govorice. Nekateri govore, da po zastrupljenih morskih ribah, drugi da po parfunu. Nemogoča stvar ni, kajti nihilizem je razširjen v Rusiji do najvišjih krogov.

Znano je, da so carju nihilistični listi prihajali več-krat na mizo, da nikdo ni prav vedel kako in kaj. Tudi atentati nanj so se izvršili na tak način, da se sme so-diti, da so bile v zvezi osebe, ki so blizu carjevega dvora. Sploh je vse vladanje carja Aleksandra III. bil boj z ni-

hilizmom, ki še nikakor ni končan, temveč vedno nevarnejši postaja.

V nekaterih dobro poučenih ruskih krogih se pa govori, da car ni zastrupljen, da so pa njegove bolezni vendar le krivi nihilisti. Dne 29. okt. 1888. se je car vozil s Kavkaza. Pri Borkiju je pa bil železniški tir pretrgan in vlak je skočil čez železniški nasip. Tedaj se je car na čudovit način ohranil življenje. Pri tem se je pa silno pretresel, tudi se je močno poškodoval po obeh straneh. Mogoče je, da si je tedaj tudi obisti poškodoval. S tega časa ni bil več prav zdrav. Bolezen se je pa le počasi razvijala.

Italijanska vlada pridno porablja izjemne zakone. Te dni je razpustila vsa socijalistična in tudi mnoga podporna delavska društva, ker je prišla na sled, da se po njih razširja anarhizem. Bilo je tudi več hišnih preiskav. Vse se je pa mirno izvršilo, če tudi so se oblastva sama bala, da pride do kacij izgrediv. Socijalistična društva v Italiji imela so zvezo mej seboj in so zatorej bila že državi nevarna.

— **Nesreča v rudniku.** V premogovniku v Anini na Ogerskem so se užgali plini. Štirideset ljudi je mrtvih. Sodi se, da je nesrečo povzročil kak delavec, ki je kadil v kakem skritem kotu, dasi je to bilo ostro prepovedano.

— **Umor gozdnega paznika.** V Siebenhirtenu pri Mistelbachu je minolo nedeljo umoril hišnega posestnika Heisingerja sin Ludovik gozdnega čuvaja Tillicha. Morilec jo je pobegnil.

— **V zapor so deli v Duluthu v Ameriki** te dni Petra Butchar-ja, kakor poroča „Ameriški Slovenec“, ker ga je nekdo ovadil, da trži ob nedeljah svojim gostom opojne pijače. Ovadbe se tiče zlasti, ker je zatoženec imel svojo gostilnico vsako nedeljo odprto, kar je pa gostilničarjem pod kaznijo v Zj. državah prepovedano. Ko bi na Slovenskem imeli tako stroge zakone, bi pač kmalu ne imeli dosti ječ za krčmarje.

— **Slovenci v Jolietu v Ameriki** so ustanovili zopet novo društvo, in to pot — pevsko društvo „Slavec“. Do sedaj se je oglasilo 12 mož in mladenčev, ki se kaj pridno vadijo v petji. Pevovodja je g. Zima, odbor pa sestoji iz naslednjih gospodov: predsednik: F. Hrovat, tajnik: F. Kozjek, blagajnik: J. Stanič.

— **Gledišče je pogorelo.** V Eriu v Ameriki je mestno operno gledišče 28. septembra pokončal ogenj. Ko se je pokazal plamen, porušila se je zadnja stena, kjer je stalo na odru 200 oseb. Ljudje so se vsi rešili. Škoda se ceni na 75.000 dolarjev.

— **Škoda po požaru v Ameriki.** V Michiganu iznaša škoda pri brezovem lesu, katero je povzročil zadnji požar v Ontonagoni County, več kot 400 milijonov čevljev in na vsem zgornjem potoku kacij 600 milijonov čevljev. Jeden del se utegne rešiti, če bi se takoj začelo s sekanjem. Drvarji že več let niso imeli tako dobrega zaslužka, in po pridnih delavcih so vprašanja vedno pogostejša. Gozdni požari trajajo le še v Trout Creek, Sagola in Sindaw.

— **Slon ustavil vlak.** Blizu postaje Guilkhera v Indiji je prišel na železnico velik slon, ko je ravno prišel vlak. Vlak je debelokožca porival 100 metrov daleč pred seboj, potem pa skočil s tira. Slon je hudo zadet od lokomotive padel mrtev v neki prepad ob železnici. Potovalcev se ni nobeden poškodoval. Samo prestrašili so se.

— **Velika suša v Pensylvaniji v Ameriki** je letos trajala, kakor poroča g. J. Lipitzer iz Hamarville, od meseca majnika pa do septembra 21tega. Ta dan je namreč jel pa-

dati v večji meri toli potrebni dež. Misliti si morete, kaka vročina je pritiskala na farmah in da bo vsled tega pridelek malo vrgel, ker se je pred časom vse posušilo.

— **Štrajk krojačev v Ameriki.** V Bostonu je napovedalo 28. septembra 5500 krojačev štrajk. Vzrok štrajku je ker so se začeli kontraktorji preveč množiti in to jim je povzročilo manjšo dnino in daljši delavnik. Ker je sedaj mnogo nujnih naročil, bode najbrže štrajk hitro končan.

— **Ponarejalec denarja.** Da so 28. sept. prišli v Aslheyu v Ameriki zvezni skrivni uradniki ponarejalca denarjev A. F. Hofley-a, je velike važnosti. Hofley-a je bilo težko dobiti v pest, ker je preminjal svoje ime. Ko so ga prišli, se je izdal za A. Watermann-ar. Imenovani je star okolu 25 let in je izdeloval poslednji čas 20dolarsni papirni denar s tako spretnostjo, da ga niso mogli celo v Washingtonu spoznati drugače ko po tekočih številkah. Vsak bankovec je imel vtisneno podobo bivšega finančnega tajnika Manninga. Ponarejanje ni trajalo dalje časa kakor dva meseca, zato se sodi, da je prišlo v promet tega denarja komaj 40 000 dolarjev. Prejšnje čase je služboval Hofley v tiskalnem oddelku državnega zakladninskega urada v Washingtonu in je imel dobro mesečno plačo.

— **Ciklon je divjal** koncem septembra po zahodnji Minnesoti. Poškodoval je pet mest. Najhujše je zadel v Aitkin, kjer so do malega vse strehe in manjše hiše porušene ter drevesa s koreninami vred izruvana in odnesena.

— **Iz ječe je pobegnil** bivši berolinski bankir Levy, ki je bil pred poldrugim letom zaradi velikih goljufij obsojen v večleten zapor. Premeteni žid je podkupil nekega jetniškega čuvaja, s katerim sta vkupe pobegnili.

— **Vratar — tat.** Na Dunaji zaprli so te dni vratarja Metzgerja in njegovo ženo, ker sta kradla v stanovanjih, ki so bila jima izročena v varstvo. Mej drugim pokradla sta iz magacinov mnogo blaga. Tatvina se ni opazila, ker imajo dotični velike zaloge. Stvar je pa prišla te dni na dan. S ponarejenim ključem je Metzger odprl blagajnico Noda Strosa ukral več obligacij in zopet lepo zaprl. Tudi tukaj bi ne bili prišli na sled tatu, da ni Stros imel zapisanih števil ukrađenih obligacij. Hitro se je vvela amortizacija ukradenih obligacij, ki je pripeljalo tatu na sled. V vratarjevem stanovanju našli so za več tisoč goldinarjev raznovrstnega blaga hranilnično knjižico za 4.000 gld. in 500 gld v gotovini. Kradel je že kacij deset let. Govori se, da je mislil v kratkem odpovedati svojo službo in začeti trgovati. Sedaj so mn pa vsi ti lepi načrti splavali po vodi.

— **Boj s tatinskimi lovci.** V Königswiesenu na Gorenjem Avstrijskem je lovec Eduard Leutgelb s svojim pomagačem dobil v nadvojvodskem lovu kacij deset lovskih tatov. Nekaj jih je ušlo. Drugi so se uprli in lovca smrtnonevarno pretepli, potem pa pobegnili, ko so videli, da lovca grede drvarji na pomoč. Šest sumljivih ljudi so že zaprli.

— **Kazina za dvoboj.** Na otoku Grande Jate na reki Seine v Parizu je že več let bila kazina za dvobojevnike. Ondu so zahajali tisti, ki so hoteli oprati s krvjo svojo čast. Vsak dvobojevnik je moral plačati 40 frankov najemnine. Poleg tega so pa veliko plačali gledalci. Zanje so bili napravljeni posebni skriti prostori, od kodar so gledali dvoboj. Zato so plačali po luisdoru. Kadar je bil dvoboj mej kakima znamenitejšima osebama, se je zbralo veliko gledavcev. Po dvoboju so pa navadno dali dvobojnika, sekundanti in zdravniki prirediti si dobro kosilo. Ob Boulangerjevem času in panamski aferi je bilo včasih na dan po 20 do 30 dvobojev. Clemenceau, Rochefort, in Casagnac bili so stalni gostje. Ko je pa marquis Mores v dvoboju ubil stotnika Mayerja, je policija jela obračati večjo pozornost na ta kraj. Vsled tega so nji vsi obiskovalci jeli izostajati in te dni so jo zaprli, ker se podjetje ni več izplačalo.